

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanej nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Odwoławczy w pełni podziela ustalenia faktyczne i rozważania prawne Sądu I instancji uznając je za własne, co oznacza, iż z mocy art. 387 § 2¹ k.p.c. zbędne jest ich ponowne przywoływanie w uzasadnieniu wyroku Sądu Odwoławczego. Zarzuty stawiane przez apelującą zaskarżonemu wyrokowi okazały się chybione.

Sąd I instancji nie dopuścił się naruszenia przepisów prawa procesowego ani materialnego.

Jak wynika z motywów rozstrzygnięcia trafnie przytoczonej przez organ orzekający uchwały Sądu Najwyższego z 19 lutego 2020r. (III PZP 7/19) nawiązując cywilny stosunek pracy strony stosunku służbowego jednocześnie przyjmują, iż ulega zakończeniu dotychczasowy administracyjny stosunek służbowy funkcjonariusza służby celno-skarbowej. Rozwiewając wszelkie wątpliwości Sąd Najwyższy kategorycznie wykluczył możliwość przyjęcia, że dochodzi do przekształcenia stosunku służby w stosunek pracy. Zaakcentował, że dotychczasowy stosunek służby ulega zakończeniu i strony zawierają całkiem nowy, odrębny stosunek pracy. Ta zmiana ma u podstaw ukształtowaną ustawą alternatywę, w której istnieje wybór między przyjęciem propozycji zatrudnienia na podstawie umowy o pracę a wygaśnięciem stosunku służbowego. Wybór zatrudnienia pracowniczego nie oznacza zatem, że stosunek służbowy nie kończy się. Ustanie w takiej sytuacji stosunku służbowego, wynikające z uzgodnienia, że funkcjonariusz będzie zatrudniony jako pracownik, uzasadnia stwierdzenie, że dochodzi w istocie do zwolnienia z dotychczasowej służby.

Sąd Najwyższy wskazał, że powyższą wykładnię potwierdza regulacja przewidziana przez ustawodawcę w art. 174 ust. 10 ustawy o KAS, wprowadzona do tej ustawy z dniem 1 stycznia 2018r., zgodnie z którym przekształcenie stosunku służbowego w stosunek pracy traktuje się jak zwolnienie ze służby w rozumieniu ustawy z dnia 18 lutego 1994r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin.

Konkluzje powyższe w zakresie przyjęcia zwolnienia powódki ze służby w pełni korespondują z treścią ugruntowanego już orzecznictwa sądowego przewidującego wypłatę odprawy funkcjonariuszom zwolnionym ze służby w takim trybie, jak miało to miejsce w przypadku powoda (wyrok Sądu Najwyższego z 27 kwietnia 2022r.; I PSKP 64/21), jak również możliwość przywrócenia do pracy funkcjonariuszy zwolnionych w tym trybie (wyrok Sądu Najwyższego z 16 marca 2023r.; III PSKP 19/22).

Niezasadny jest również zarzut naruszenia art. 252 ustawy z dnia 16 listopada 2016 roku, o Krajowej Administracji Skarbowej. Sąd pierwszej instancji trafnie bowiem przyjął, że nie doszło do przedawnienia roszczenia w zakresie dochodzonej jednorazowej odprawy pieniężnej. Przypomnieć należy, że w art. 165 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o Służbie

Celnej, (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 1799 z późn. zm.) określono zasady przedawnienia roszczeń z tytułu prawa do uposażenia i innych świadczeń funkcjonariuszy służby celnej. Niewątpliwie roszczenia pieniężne związane ze stosunkiem służby są roszczeniami administracyjnymi, wobec czego jeżeli w prawie administracyjnym wprowadzono określone przepisy, to brak jest podstaw do stosowania w tych wypadkach przepisów prawa cywilnego. Zgodnie z powołanym przepisem art. 165 ust. 1 – 3 ustawy o Służbie Celnej roszczenia z tytułu prawa do uposażenia i innych świadczeń oraz należności pieniężnych ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Kierownik urzędu może nie uwzględnić terminu przedawnienia, jeżeli opóźnienie w dochodzeniu roszczenia jest usprawiedliwione wyjątkowymi okolicznościami. Bieg przedawnienia roszczenia z tytułu uposażenia i innych świadczeń oraz należności pieniężnych przerywa: każda czynność przed kierownikiem urzędu, podjęta bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia roszczenia; albo uznanie roszczenia. Analogicznie kwestię przedawnienia roszczeń uregulowano w art. 252 ust. 1- 3 ustawy z dnia 16 listopada 2016 roku o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U z 2023 poz. 615 j.t.) na który to przepis powołał się Sąd pierwszej instancji. Istotne jednak pozostaje, że uprawnienie do jednorazowej odprawy pieniężnej należnej funkcjonariuszowi zwolnionemu ze służby związku ze zniesieniem lub reorganizacją jednostki organizacyjnej zawarte w art. 163 ust. 4 umiejscowiono w rozdziale 10 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o Służbie Celnej dotyczącym uposażenia i innych świadczeń pieniężnych funkcjonariuszy. Tak samo omawiane uprawnienie unormowano w art. 250 ust. 4 ustawy z dnia 16 listopada 2016 roku o Krajowej Administracji Skarbowej w rozdziale 6 zatytułowanym uposażenie i inne świadczenia pieniężne funkcjonariuszy. Jednorazowa odprawa należna powódce wchodzi w zakres pojęcia innego świadczenia przysługującego funkcjonariuszowi do którego stosuje się zasady przedawnienia roszczeń uregulowane w powyższych aktach prawnych. Tym bardziej, że Sąd Najwyższy w powołanej uchwale III PZP 2/23, prawo do tego rodzaju odprawy pieniężnej w związku z zakończeniem służby wywiódł z art. 163 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej w związku ze stosowanym odpowiednio art. 170 ust. 1, 3 i 4 Przepisów wprowadzających ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej.

Nie ma żadnych podstaw do przyjęcia za apelującym, że pisma powódki z 14 stycznia 2019r. i 21 lutego 2020r nie przerwały biegu przedawnienia roszczenia. Treść tego pisma jest jasna. Powódka wносиła o wypłatę odprawy. Skoro ustawa o Służbie Celnej, która jest pragmatykiem służbowym dopuszcza przerwanie biegu przedawnienia roszczenia przez „każdą czynność”, to trudno przyjąć, że czynność powoda nie była podjęta w celu „dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia roszczenia. Skoro każdy funkcjonariusz miał prawo dochodzić swoich roszczeń przed kierownikiem jednostki organizacyjnej, w której pełnił służbę ze skutkiem przerwania biegu przedawnienia, to w sytuacji zmiany przepisów i reformy administracji skarbowej nie można uznać, że prawo to utracił.

W pełni zasadnie przyjął Sąd Rejonowy, że w ramach reformy administracji celno-skarbowej w 2017 roku powódka otrzymała propozycję pracy w ramach korpusu służby cywilnej, którą przyjęła. W konsekwencji zakończyła służbę w dniu 30 kwietnia 2017 roku. W dniu 14 stycznia 2019 roku powódka domagała się od Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach, aby wypłacił jej odprawę. Wniosek swój powódka ponowiła w dniu 21 lutego 2020 roku. W piśmie z dnia 19 sierpnia 2021 roku dyrektor Izby Administracji Skarbowej zawiadomił powódkę, że odprawa jej się nie należy, gdyż nie nastąpiła zwolnienie ze służby, lecz przekształcenie stosunku służbowego w stosunek pracy. Podczas przesłuchania powódka przyznała, że ostatnim pismem jakie wysłała do dyrektora Izby

Administracji Skarbowej w Katowicach było pismo z dnia 21 lutego 2020 roku, na które otrzymała odpowiedź w dniu 19 sierpnia 2021 roku. Powódka wskazała, że pozew do Sądu złożyła we wrześniu 2023 roku po rozmowie z przedstawicielami związków zawodowych.

Uznać należy za bezpodstawny zarzut apelacyjny naruszenia prawa materialnego tj. art. 163 ust. 4 ustawy o Służbie Celnej w zw. z art. 170 ust. 3 i 4 ustawy Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej. Zwrócić trzeba uwagę na okoliczność, że kwestia prawa do odprawy pieniężnej funkcjonariuszy celnych, którzy na skutek reformy celno-skarbowej stali się pracownikami Krajowej Administracji Skarbowej została rozstrzygnięta przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 6 lutego 2024 r. III PZP 2/23. Stwierdzono w jej treści, że funkcjonariuszowi służby celnej, który zgodnie z art. 165 ust. 3 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. - Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1948) stał się funkcjonariuszem Służby Celno-Skarbowej pełniącym służbę w jednostkach Krajowej Administracji Skarbowej i który następnie przyjął propozycję, o jakiej mowa w art. 165 ust. 7 tej ustawy, określającą nowe warunki zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, stając się zgodnie z art. 171 ust. 1 wyżej wymienionej ustawy pracownikiem zatrudnionym w Krajowej Administracji Skarbowej na podstawie umowy o pracę, przysługuje - w związku z zakończeniem służby - prawo do odprawy pieniężnej (art. 163 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej, tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 1799 z późn. zm., w związku ze stosowanym odpowiednio art. 170 ust. 1, 3 i 4 Przepisów wprowadzających ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej).

Podsumowując, należało stwierdzić, że powódka jest uprawniona do otrzymania spornej odprawy pieniężnej, a podniesiony przez pozwanego zarzut apelacyjny stanowi jedynie polemikę z prawidłowymi wywodami Sądu pierwszej instancji.

Mając powyższe na uwadze z mocy art. 385 k.p.c. należało oddalić apelację pozwanej jako bezzasadną.

O kosztach orzeczono zgodnie z art. 98 §1 i § 3 k.p.c. przyjmując minimalną stawkę wynagrodzenia pełnomocnika.

Sędzia SO Marek Sidelko